

Op weg naar de onderzoekende sportprofessional

Visie van de opleidingen ALO en Sportkunde op onderzoekend vermogen in het bacheloronderwijs

Vastgesteld in het MT SISP 03-06-2019

Inhoud

1.	Status en doel van dit stuk: een stap op weg naar de soll-situatie	4
2.	De drie onderdelen van ‘Onderzoekend Vermogen’	4
3.	Afstudeeronderzoek: vraag-gestuurd, volgens de ontwerpgerichte principes	5
4.	Onderzoekend vermogen: het eindniveau.....	7
5.	De Community of Learners (CoL).....	7
6.	Rol van afstudeerbegeleiders en CoL- docenten bij het afstudeeronderzoek	8
7.	Rol van het lectoraat.....	8
	Bijlage 1. Overzicht instituutsthema’s onderzoek & onderwijs.....	9
	Bijlage 2. Onderzoeksleerlijn bachelor ALO en Sportkunde	10
	Bijlage 3. Literatuurlijst.....	11

1. Status en doel van dit stuk: een stap op weg naar de soll-situatie

Dit stuk is geschreven voor alle medewerkers en studenten van het Instituut voor Sportstudies (SISP), voor het werkveld en voor externe organen. We beschrijven kort de visie van SISP op het ‘onderzoekend vermogen’ in het bachelor-curriculum van de Lerarenopleiding Lichamelijke Opvoeding (ALO) en van Sportkunde (SK). Daar waar Sportkunde staat wordt ook Sportstudies bedoeld. Het stuk is **toekomstgericht**. Het is dus geen beschrijving van de huidige ist- situatie, maar een stap op weg naar de **soll- situatie**. Die soll- situatie wordt in andere stukken nog geconcretiseerd en uitgewerkt: denk met name aan de geactualiseerde afstudeerhandleidingen en leerlijnbeschrijvingen van de ALO en SK, aan het TAP (= Team Activiteiten Plan) en aan het meerjarenpersoneelsplan.

2. De drie onderdelen van ‘Onderzoekend Vermogen’

“*Move to make a difference*”, dat is het motto van het Instituut voor Sportstudies. Dat is niet voor niets: sportprofessionals zijn onderzoekende professionals, met een goed ontwikkeld onderzoekend vermogen. Zowel de afgestudeerde sportprofessionals als hun beroepsproducten en beroepsprestaties hebben daardoor impact op de beroepspraktijk. In de hier voorliggende visie van SISP, die voortbouwt op landelijke ontwikkelingen (bv. Andriessen, 2014; Andriessen, 2016; Losse, 2016) en het HG-beleid, bestaat ‘onderzoekend vermogen’ uit drie onderdelen:

1. Onderzoekende houding.

De afgestudeerde studenten laten zien dat ze kritisch zijn, willen begrijpen, willen bereiken, willen delen, willen vernieuwen en willen weten. En vooral: dat zij de intrinsieke motivatie hebben om de eigen beroepspraktijk te verbeteren.

2. Evidence informed werken: interpreteren en toepassen van een mix van bronnen.

De afgestudeerde studenten kunnen hun weg vinden in de voor hun beroep relevante (inter)nationale onderzoeksliteratuur en vakliteratuur, zijn in staat deze te beoordelen en eigen te maken, en kunnen de in die literatuur geformuleerde onderzoeksresultaten toepassen op (de verbetering van) hun eigen beroepspraktijk. Ook maken zij passend gebruik van andere bronnen, zoals expert opinions, focus groepen, eigen ervaring, ervaring en expertise van medestudenten, et cetera.

3. Onderzoek doen: beroepsproduct en beroepsprestatie met impact

De afgestudeerde student is in staat om beroepsproducten op te leveren die zijn eigen beroepspraktijk daadwerkelijk verbeteren, door middel van onderzoek volgens ontwerpgerichte principes (zie hoofdstuk 2 hierna). Afgestudeerde sportprofessionals zijn geen onderzoekers, maar **onderzoekende professionals**: onderzoek doen is een middel om een betere professional te worden, en niet het doel. ‘Onderzoek doen’ leidt bij SISP dus niet tot een wetenschappelijk artikel maar tot een **beroepsproduct**. Bij **SK** kan het met name gaan om een strategisch advies inclusief implementatieplan, een beleidsplan, een bewegingsprogramma of draaiboek, een event over actieve en gezonde leefstijl, een uitgewerkte marketingcampagne of een professioneel aangepakte coachsessie. Bij de **ALO** kan het met name gaan om een module voor sportonderwijs, een nieuw of verbeterd sportstimuleringsproject of een nieuwe of verbeterde interventie die actieve en gezonde leefstijl van kinderen en/of jongeren stimuleert. Ook leidt het onderzoekend vermogen tot betere **beroepsprestaties**: niet alleen tot deugdelijke beroepsproducten, maar ook tot deugdelijke **implementatie en evaluatie** van die beroepsproducten. Dus niet alleen een goed ontworpen marketingcampagne maar ook een goede uitvoering van die marketingcampagne; niet alleen een goed ontworpen module voor sportonderwijs maar ook goed uitgevoerde lessen.

In de leerlijnen onderzoek van SK en ALO ligt het accent dus op **onderzoek doen** ten behoeve van **beroepsproducten en beroepsprestaties**. Dat wordt getraind door middel van uitdagende en praktijkgerichte opdrachten in alle jaren van het curriculum, met steeds oplopende complexiteit. Deze opdrachten vragen, zeker in de latere studie jaren, soms om een **multidisciplinaire** aanpak. Door hun uitdagende karakter stimuleren die opdrachten bovendien **de onderzoekende houding**, terwijl studenten worden getraind en getoetst om **onderzoeks/vakliteratuur** goed te gebruiken. Bovendien krijgen studenten les en begeleiding in het goed hanteren van de onderzoeksmethodes. In het afstudeerjaar werken studenten aan een complex vraagstuk in het werkveld, waarvoor zij een oplossing ontwikkelen die zij ook daadwerkelijk implementeren in de praktijk. Op die manier laat elke student, naast professionele identiteit en vakmanschap, zien dat hij onderzoekend vermogen beheerst op eindniveau. Hij ontwerpt immers op basis van onderzoek een beroepsproduct, waarmee hij de eigen beroepspraktijk verbetert en waar de opdrachtgever ook echt iets aan heeft, en werkt aan deugdelijke

implementatie en evaluatie van dat beroepsproduct. Dus: aan een beroepsproduct en een beroepsprestatie met impact.

3. Afstudeeronderzoek: vraag-gestuurd, volgens de ontwerpgerichte principes

Gedurende zijn hele studie ontwikkelt de student zijn onderzoekend vermogen, op basis van een onderzoeksleerlijn die als rode draad door alle semesters heen loopt. Ook werkt hij in alle studiejaar aan authentieke onderzoeksopdrachten met oplopende complexiteit, deels binnen onze IWP's. Daardoor is de student in het afstudeerjaar goed toegerust om te werken aan een complex praktijkvraagstuk in het werkveld, waarbij een beroepsproduct ontwikkeld moet worden dat actief bijdraagt aan de oplossing van dat praktijkvraagstuk. De onderzoeksaanpak van de student is **vraag-gestuurd**: hij kiest een aanpak die past bij de vraag van de opdrachtgever, en koerst met zijn onderzoek op het beroepsproduct dat die opdrachtgever vraagt. Bovendien doet de student dit onderzoek **volgens ontwerpgerichte principes**: onderzoek aan de hand van een **interventiencyclus**, met als doel om **een nieuw of verbeterd beroepsproduct te ontwerpen**, naar aanleiding van een **handelingsprobleem in de praktijk**. Dat is een bewuste keuze van de ALO én SK: we willen immers professionals afleveren die niet volstaan met beschrijven, toetsen of verklaren van een praktijkprobleem, maar die vooral ook bijdragen aan de oplossing daarvan. En dat niet met "alleen een advies", maar met een daadwerkelijk nieuw of verbeterd beroepsproduct, dat geïmplementeerd wordt en geëvalueerd. Dus: met een **interventie**. Want precies dat is de impact die van sportprofessionals wordt gevraagd. Ook in hun latere beroep.

Met de interventies die de **sportkundige** (opleiding SK) op basis van onderzoek oplevert draagt hij bij aan transities in zijn veranderlijke, multidisciplinaire en diverse beroepspraktijk. En dat doet hij in zijn afstudeerfase door de **interventiencyclus** onderzoekend te doorlopen. Interventies die de **sportleraar** (opleiding ALO) op basis van onderzoek oplevert zijn eveneens bedoeld als oplossing van een praktijkprobleem dat zich in zijn beroepspraktijk voordoet. Ook hier past dus de interventiencyclus. Zowel bij SK als de ALO gaat het dus om een beroepsproduct én een **beroepsprestatie** met impact: een product waar de praktijk iets aan heeft, een implementatie en evaluatie die deugdelijk is aangepakt.

De interventiencyclus start altijd met een **vraagarticulatie**. Daarin gaat de student bij zijn opdrachtgever precies na wat de vraag is, en welk type beroepsproduct daarbij past. Wat voor specifiek probleem is het en hoe zit de context van het probleem in elkaar? Wat is de vraag achter de vraag? Ook wordt vastgesteld wat het onderzoek moet gaan opleveren, welk belang de opdrachtgever daarbij heeft en wat de beperkingen (tijd, menskracht, middelen, kennis) zijn. De student wordt hierin begeleid en ondersteund, en de begeleiders bewaken samen met student en opdrachtgever dat de vraagarticulatie goed verloopt. Alleen op basis daarvan kan de student immers een interventie opleveren met impact: een goed werkende praktijkoplossing voor een concrete situatie. Dus moet de vraagarticulatie aan twee eisen voldoen:

1. Een grondige analyse van het praktijkprobleem en de context daarvan. Dit omvat ook de "vraag achter de vraag", het belang en de oorzaken van het probleem, de randvoorwaarden, en de criteria waar de oplossing (de interventie) aan moet voldoen.
2. Een verkenning van de 'state of the art'. Wat is er over deze problematiek bekend in de (vak)literatuur, nationaal en/of internationaal? Welke (mogelijk) relevante of zelfs inspirerende voorbeelden zijn er te vinden in de praktijk, en wat weet men in de praktijk over werkzame principes? Bij deze verkenning gebruikt de student dus een mix van bronnen, variërend van literatuur, expert opinions, focus groep, eigen ervaring, ervaring en expertise van medestudenten, et cetera.

Na de vraagarticulatie kent de interventiencyclus nog drie fasen, die elk om een eigen type onderzoek vragen:

1. **Ontwerp**: het ontwikkelen van een **beroepsproduct** dat aansluit op de vraagarticulatie. Vaak op basis van een prototype: een eerste schets of visualisering van het product, dat samen met de beroepspraktijk wordt getest en geëvalueerd, en vervolgens wordt doorontwikkeld of opgeschaald tot product. Type onderzoek: **ontwerponderzoek**.
2. **Implementatie**: het product wordt ingevoerd in de praktijk. Type onderzoek: **implementatieonderzoek/actieonderzoek**.
3. **Evaluatie**: evaluatie en vervolgens verbetering van het product of van de implementatie ervan. Type onderzoek: **evaluatieonderzoek**. Wat een nieuwe start kan zijn van een nieuwe interventiencyclus: nieuwe vraagarticulatie, (her)ontwerp, implementatie, evaluatie.

Elke student besteedt passende aandacht aan de ontwerpfase, de implementatiefase en de evaluatie. Maar dat betekent niet dat elke student deze fasen steeds in dezelfde volgorde doorloopt. En ook niet dat alle drie fasen

evenveel belang hebben en dus alle drie even grondig kunnen of moeten worden onderzocht. **Volgorde, aanpak en belang van de drie fasen** hangen namelijk van de vraagarticulatie af. Want er zijn verschillende scenario's mogelijk. Bijvoorbeeld:

- a. Op basis van de vraagarticulatie wordt duidelijk dat een **ontwerponderzoek** wenselijk is, om te komen tot een **praktische oplossing** (of een **prototype** daarvan) in de vorm van een **beroepsproduct**. Een oplossing die in het vervolg van het afstudeerjaar geïmplementeerd kan worden. In deze situatie wordt dus gevraagd om een beroepsproduct dat er nu nog niet is. In dat geval wordt de cyclus door de student precies in de volgorde doorlopen die hierboven staat: eerst een ontwerp, daarna implementatie, vervolgens evaluatie. Die evaluatie levert soms weer aanbevelingen of ontwerpeisen op ten behoeve van een herontwerp en verbetering of verdere opschaling van het beroepsproduct.
- b. Uit de vraagarticulatie blijkt dat er al een beroepsproduct ontworpen is, maar dat dit nog niet is geïmplementeerd omdat de route van implementatie nog onduidelijk is. Dan is **implementatieonderzoek** wenselijk om het praktijkprobleem op te lossen. Op basis van dat implementatieonderzoek zet de student samen met anderen de implementatie in gang; vervolgens evalueert hij de implementatie van het product en het product zelf; op basis van die evaluatie komt de student tot een (prototype van een) herontwerp of tot aanbevelingen/ontwerpeisen ten behoeve van een herontwerp.
- c. Uit de vraagarticulatie blijkt dat er al een product is ontwikkeld en dat de implementatie in gang is gezet of al is voltooid. Dan is er vanuit de praktijk vooral behoefte aan een **evaluatieonderzoek**. De uitkomsten daarvan gebruikt de student dan weer voor een herontwerp van het product; het herontworpen product wordt daarna geïmplementeerd en vervolgens geëvalueerd.
- d. Uit de vraagarticulatie kan ook blijken dat er elders beroepsproducten bestaan die bij zouden kunnen dragen aan oplossingen waar de opdrachtgever naar zoekt. Vraag is dan of dat product wel goed aansluit bij de kenmerken van de opdrachtgevende organisatie. In die situatie zijn er twee scenario's: 1) Implementeren van dit product, dan grondige evaluatie in welke mate het in deze nieuwe context ook werkt, dan herontwerp; ofwel 2) eerst herontwerp van het product om het beter af te stemmen op de context, dan implementatie, dan evaluatie.

De student bepaalt, samen met zijn opdrachtgever en zijn begeleider, welk van bovenstaande scenario's het beste past bij de praktijkvraag, bij de context (o.a. beleid en strategie van het bedrijf), en bij de talenten die de student zelf in huis heeft en de meerwaarde die hij dus kan leveren. Ook bepalend is wat er kan worden geleverd in de tijd die de student ter beschikking heeft: hoe complex is de situatie en het gewenste eindproduct, en wat is gezien die complexiteit haalbaar in de tijd? Bij complex implementatieonderzoek, gevolgd door evaluatie, kan het zijn dat uit die evaluatie niet een voltooid herontwerp volgt van het geïmplementeerde beroepsproduct maar alleen een prototype. Bij andere projecten worden de ontwerpfase en de implementatiefase geheel afgerond, maar kan – gezien de tijd- de evaluatie alleen aanbevelingen of ontwerpeisen opleveren voor een herontwerp. Een project dat in de evaluatiefase start, zal een herontwerp kunnen opleveren, en ook op zijn minst een begin van een implementatietraject, maar een volledige evaluatie is in de tijd niet meer haalbaar.

Er zijn dus meerdere scenario's mogelijk. Maar in elk scenario staat de interventiecyclus centraal, en het resultaat is steeds een interventie met voldoende impact voor de eigen beroepspraktijk. Dus een interventie die aan de volgende criteria voldoet (Van den Berg & Kouwenhoven, 2008):

- a. Theoretische kwaliteit: in de interventie zijn recente wetenschappelijke inzichten en relevante praktijkvoorbeelden adequaat vertaald.
- b. Interne consistentie: de verschillende componenten van de interventie hangen op logische wijze met elkaar samen.
- c. Externe consistentie: de interventie is in overeenstemming met de verwachting van de verschillende betrokkenen, en is haalbaar binnen de randvoorwaarden.
- d. Praktische bruikbaarheid: het is een interventie die volgens betrokkenen ook echt 'werkt' in de dagelijkse praktijk.
- e. Effectiviteit: de interventie draagt bij aan de beoogde oplossing van het probleem.

De student krijgt in de **eerste drie studie jaren**, dus voordat zijn afstudeerjaar begint, voldoende kennis van de drie typen onderzoek die bij de interventiecyclus horen: ontwerponderzoek, implementatieonderzoek en evaluatieonderzoek. Dat gebeurt via begeleide en authentieke opdrachten, colleges en instructies. Ook is de student in zijn afstudeerjaar voldoende toegerust om, met begeleiding, 1) een **goede vraagarticulatie** uit te voeren (inclusief probleem- en doelstelling) 2) een **bij de vraagarticulatie passende onderzoeksopzet** te formuleren (met de bij de vraagarticulatie passende aandacht voor de ontwerpfase, de implementatiefase en de evaluatiefase), 3)

de bij de onderzoeksopzet passende **data-verzameling en data-analyse** betrouwbaar en valide uit te voeren, en 4) om op basis van die data-analyse een **deugdelijke interventie** te ontwikkelen (in lijn met wat in de vraagarticulatie afgesproken is over ontwerp, implementatie en evaluatie).

4. Onderzoekend vermogen: het eindniveau

Het op onderzoek gebaseerde beroepsproduct, dat de student in zijn afstudeerjaar oplevert, moet voldoen aan eindniveau **bachelor**. Dit eindniveau houdt in dat de student in staat is om te kunnen werken aan een complexe en ongestructureerde opdracht in een ingewikkelde context, waarin verschillende stakeholders betrokken zijn, en dat de student daarin zelfstandig, proactief en innoverend weet te handelen. Daarbij is hij in staat om, op basis van analyse, professionele keuzes te maken en deze te verantwoorden, met behulp van bestaande kennis of kennis die de student zelf ontwikkeld heeft. Let wel: het gaat hier om **bachelors ALO en SK**, en om **onderzoekende sportprofessionals** in wording. Van de studenten worden dus geen onderzoeksresultaten gevraagd die generaliseerbaar of transfereerbaar zijn voor het hele vakgebied (zoals in onderzoek van masters), en ook geen vernieuwingen van theorie en wetenschap (zoals in universitair onderzoek of lectoraatonderzoek), maar wél **goed werkende praktijkoplossingen voor een concrete situatie**. Bijvoorbeeld een nieuw of verbeterd beleidsplan, of een nieuw en beter beweegprogramma, of een goede implementatie van een marketingcampagne. Een praktijkoplossing dus **voor de opdrachtgever** nieuw is en **voor de opdrachtgever** toegevoegde waarde heeft. Precies dat is de impact die wordt gevraagd van afgestudeerde bachelors ALO en SK, ook in hun latere beroep.

De toetsing van het eindniveau richt zich dus vooral op de kwaliteit van het geleverde **beroepsproduct** en van de geleverde **beroepsprestatie**. Van belang in de beoordeling is dat ook de **opdrachtgever** vindt dat het opgeleverde beroepsproduct voor hem voldoende impact heeft, en of de implementatie en evaluatie ervan volgens hem deugdelijk en planmatig zijn aangepakt. De student laat zien dat hij een bachelorniveau **deugdelijke interventie** kan ontwikkelen op basis van **praktijkgericht onderzoek**: hij motiveert en onderbouwt zijn keuzes vanaf de vraagarticulatie tot en met de interventie, en hij motiveert niet alleen dat zijn oplossing werkt maar ook waarom en hoe. Tegelijk laat de student ook zien dat hij **evidence informed** kan werken, en bij zijn beroepsproduct dus passend gebruik maakt van de bestaande state- of the- art kennis én de praktijk. En tevens laat hij een **onderzoekende houding** zien, want nieuwsgierigheid en de intrinsieke motivatie om de praktijk te verbeteren zijn nodig om een beroepsproduct met impact te kunnen maken. Kortom: in het afstudeerjaar worden alle drie de onderdelen van 'onderzoekend vermogen' op eindniveau getoetst, waarbij de impact van het opgeleverde beroepsproduct het belangrijkste is. Voor meer details over criteria en werkwijze bij de toetsing wordt verwezen naar de afstudeerhandleidingen ALO en SK.

5. De Community of Learners (CoL)

Op basis van hun inhoudelijke thema's en/of onderwerpen worden de studenten, van SK en de ALO, tijdens het afstuderen ingedeeld in **Communities of Learners (CoL's)**. CoL's zijn groepen van studenten en onderzoekers, die hun kennis en ervaringen rond een bepaald thema of vakgebied delen en samen leren om zo beter met de problemen en uitdagingen in de praktijk om te gaan. "Students first" is de basis van de CoL: hij bestaat voor het grootste deel uit studenten, en hij draait vooral om activiteiten van en verbindingen tussen de studenten. Het doel van de CoL is dat de studenten gezamenlijk komen tot nieuwe kennis en inzichten, en tot gezamenlijke competentie-ontwikkeling. Studenten ontwikkelen bovendien hun kennisnetwerk, en gebruiken de verschillende in dit netwerk beschikbare bronnen (door anderen aangeraden literatuur, aanwezige experts, ervaringsdeskundige stakeholders, expertise van medestudenten) om in co-creatie tot de kennis te komen die zij nodig hebben. Studenten krijgen ook de opdracht om deskundigheid en kennis uit het werkveld op te halen, via bijvoorbeeld excursies of werkbezoeken. In de CoL deelt de student bovendien (praktijk)kennis die hij gedurende zijn afstudeertraject in het werkveld heeft opgedaan. Hij "haalt" dus niet alleen, maar "brengt" ook: hij ontwikkelt actief een relevant netwerk, maakt daar passend gebruik van, en deelt op zijn beurt de kennis en product(en) die behoren tot zijn opdracht. Ook schrijft hij een individuele verantwoording waarin hij laat zien hoe hij als kenniswerker in de CoL gefunctioneerd heeft en wat daar de resultaten van zijn. Daarnaast organiseert de CoL meerdere peer-assessments waarbij CoL-leden elkaar beoordelen. Feedback vanuit peer-assessments worden gebruikt in de individuele verantwoording t.a.v. de rol van de student binnen de CoL. De CoL geeft studenten dus de kans te laten zien dat zij professionals zijn die kunnen functioneren in een (soms multidisciplinair) kennisnetwerk. Bovendien biedt de CoL ondersteuning bij het beroepsproduct en de beroepsprestatie.

6. Rol van afstudeerbegeleiders en CoL- docenten bij het afstudeeronderzoek

De afstudeerbegeleider is voor de student het voornaamste aanspreekpunt binnen de opleiding. De afstudeerbegeleider bespreekt met de werkveldbegeleider en student onder meer de opdracht, de visie van de opleiding op de rol en positie van de student, de beschikbaarheid van de voor de opdracht benodigde informatie, de aard van de begeleiding door de opleiding, het functioneren van de student tot dan toe. Bovendien begeleidt hij de student in het onderzoek, op basis van de afspraken die hij vooraf met de student maakt over coaching en feedback. De begeleiding is ondersteunend, want van afstudeerders wordt een grote mate van zelfstandigheid gevraagd. Niettemin wordt van elke afstudeerbegeleider en – beoordelaar verwacht dat hij deskundig is op het terrein van onderzoek volgens ontwerpgerichte principes. Deskundig genoeg om de keuzes en resultaten van zijn student te kunnen **beoordelen** op haalbaarheid en kwaliteit, en om de student goed te **begeleiden** en waar nodig **bij te sturen** in het proces. Zowel in de fase van vraagarticulatie, als in de fases ontwerp, implementatie en evaluatie die de student in een bij die vraagarticulatie passende volgorde doorloopt (zie hoofdstuk 2 en 3). Om dat te bevorderen zullen alle afstudeerbegeleiders en – beoordelaars actief participeren in het lectoraat, opdat zij zich professionaliseren in ontwerpend onderzoek, door dit onderzoek daadwerkelijk te doen.

De CoL wordt begeleid door docenten die experts zijn van het CoL-thema, en die tevens afstudeerbegeleiders en – beoordelaars zijn. De CoL-docenten begeleiden het proces van community-ontwikkeling en leveren een bijdrage aan de verbinding tussen student, beroepspraktijk en onderzoek/kennisontwikkeling binnen het CoL-thema. De CoL-docenten hebben bovendien, naast een begeleidende rol, ook de rol om als inhoudelijk expert de CoL te inspireren. De verdere uitwerking van taken en rollen is te lezen in de afstudeerhandleiding van de betreffende opleiding.

7. Rol van het lectoraat

Aan SISP is het lectoraat Praktijkgerichte Sportwetenschap verbonden, met twee lectoren: de lector Healthy Lifestyle, Sports and Physical Activity en de lector Bewegingsonderwijs en Jeugdsport. De eerstgenoemde lector werkt vooral samen met de opleiding SK, de tweede werkt vooral samen met de ALO. De instituutsthema's (bijlage 1) zijn sturend voor de onderzoekslijnen van het lectoraat, en binnen die onderzoekslijnen zijn studenten uit alle leerjaren actief. Met name de afstuderende studenten ontwikkelen interventies die voor hun opdrachtgever nieuw zijn en meerwaarde hebben. De lectoraten gebruiken die beroepsproducten voor verbredend en verdiepend vervolgonderzoek, en leiden daar mechanismen en principes uit af die nog breder generaliseerbaar en transfereerbaar zijn. Ook stimuleert het lectoraat, samen met ALO en SK, onderzoekslijnen van stapelend studentonderzoek.

Dat alles is goed voor de verbinding tussen onderzoek en onderwijs. Daar draagt het lectoraat ook op de volgende manieren aan bij:

- Aanbieden van werkcolleges door lectoren en docent-onderzoekers, op onderwerpen waarop zij via eigen onderzoek extra expertise hebben.
- Inbedden van de door het lectoraat opgebouwde “body of knowledge” in ontwerp, herontwerp en uitvoering van het curriculum.
- Professionalisering afstudeerbegeleiders. De afstudeerbegeleiders (tevens afstudeerbeoordelaars) participeren op termijn allemaal in het lectoraat, en professionaliseren zich dus in onderzoek volgens de ontwerpgerichte principes door dit onderzoek zelf daadwerkelijk te doen.
- Mede bewaken van de kwaliteit van de ‘onderzoeksleerlijn’ in het curriculum.
- Deelname aan kalibratie-sessies over beoordeling van onderzoeksproducten.
- Geregeld overleg lector- hogeschooldocent- opleidingsmanager over kwaliteit van het curriculum als geheel en de onderzoeksleerlijn in het bijzonder.

Bijlage 1. Overzicht instituutsthema's onderzoek & onderwijs

LECTORAAT

PRAKTIJKGERICHTE SPORTWETENSCHAP

ONDERZOEK & ONDERWIJS

BEWEGINGSONDERWIJS	JEUGDSPORT	ACTIEVE & GEZONDE LEEFSTIJL	PRESTATIE SPORT & WERK	ORGANISATIE SPORT-VERENIGINGEN & EVENTS
<p>Het lesgeven aan kinderen om ze voor te bereiden op de huidige en toekomstige bewegingscultuur.</p> <p>THEMA</p> <p>Het vergroten van vaardigheden, beleving en gedrag bij kinderen in directe interactie.</p>	<p>Het coachen van kinderen en professionals om (on)georganiseerde sportdeelname te bevorderen.</p> <p>THEMA</p> <p>Het vergroten van sportdeelname van kinderen op school, in de buurt en bij de sportvereniging.</p>	<p>Het stimuleren van een actieve en gezonde leefstijl van mensen van alle leeftijden, met als doel gezondheidsverbetering.</p> <p>THEMA</p> <p>Het verbeteren van de gezondheid met evidence based interventies gericht op individuen, groepen, omgeving en processen.</p>	<p>Het trainen van sporter(s) en werknemer(s) met als doel prestatieverbetering.</p> <p>THEMA</p> <p>Het optimaliseren van belasting en herstel van sporters en werknemers.</p>	<p>Het organiseren van sport in verenigingen en communities en tijdens events met als doel sociaal-maatschappelijke impact creëren.</p> <p>THEMA</p> <p>Het verbeteren van organisatieprocessen van sport als sociale hefboom en het evalueren van de impact op de maatschappij.</p>
				

share your talent. move the world.

 Hanzehogeschool Groningen
University of Applied Sciences

Bijlage 2. Onderzoeksleerlijn bachelor ALO en Sportkunde

Doel: Realiseren onderzoekend vermogen

- Positieve houding
- Onderzoek doen in de eigen beroepspraktijk
- Analyseren/interpreteren/toepassen/onderzoek/
Vakliteratuur
- ➔ Onderzoekslijn moet voorbereiden (kunnen doen
Van onderzoek volgens ontwerpgerichte principes)
op jaar 4

1)

- **Semester 1:** Oriëntatie (wat is de rol van onderzoek in mijn beroep) op interventiecyclus met accent op vraagarticulatie
- **Semester 2:** Toepassen van de interventiecyclus met accent op keuze + verantwoording voor de onderzoeksmethode in een eenvoudige geprotocolleerde setting

2)

- **Semester 3:** Toepassen Interventiecyclus met accent op vraagarticulatie (in complexere setting) inclusief theoretische onderbouwing en betogend redeneren.
- **Semester 4:** Toepassen interventiecyclus met accent op prototyping bij stakeholders

3)

- **Semester 5:** Toepassen (kleintje) interventiecyclus)

4)

- **Semester 7/8:** Heldere vraagarticulatie, kiezen/verantwoorden van onderzoeksmethoden, toepassen interventiecyclus, communiceren van resultaten.

Bijlage 3. Literatuurlijst

Andriessen, D. (2014). *Praktisch relevant én methodisch grondig? Dimensies van onderzoek in het HBO*. Kenniscentrum Innovatie & Business, Hogeschool Utrecht.

Andriessen, D. (2016). *Drie misverstanden over onderzoek in het HBO*. Hoger Onderwijs Management, nr. 05.

Berg, Ellen van den, & Wim Kouwenhoven (2008). *Ontwerponderzoek in vogelvlucht*. Velon: Tijdschrift voor lerarenopleiders, jaargang 29, nr. 04.

Hanzehogeschool Groningen (2012). *Versterking van de vervlechting van onderwijs en onderzoek in de bacheloropleidingen van de Hanzehogeschool Groningen*. Groningen: interne publicatie.

Hanzehogeschool Groningen (2014). *Onderwijsvisie 2020*. Groningen: interne publicatie.

Hanzehogeschool Groningen (2017a). *Ruimte voor Kennis. Plan van aanpak '16-'20 Hanzehogeschool Groningen*. Groningen: interne publicatie.

Losse, M. (2016). *De relevantie van onderzoekend vermogen: Waarom 'beroepsproducten' de sleutel zijn*. Thema, nr. 1.

SISP (2018), Teamactiviteiten Afstudeerfase Alo en Sportkunde 2018-2010